

NAMMO LAPUA OY:N LAUSUNTO AIHEESTA HE 99/2025 vp HALLITUKSEN ESITYS EDUSKUNNALLE VALTION TALOUSARVIOKSI VUODELLE 2026

Puolustusministeriön hallinnonala

Nammo Lapua Oy pitää hyvänä, että puolustusministeriön hallinnonalan talousarvioesitys hyväksyttäisiin esitetyllä tasolla.

Nammo Lapuan näkemyksen mukaan merkittävää on varmistaa kotimaisen teollisuuden osuus. Näin toimien on alalla mahdollisuus kasvaa huomattavasti ja muodostua yhdeksi Suomen talouden tukipilariksi.

Nammo Lapua on kehittänyt ja kehittää tuotantokapasiteettejaan ja valmiuttaan jatkuvasti, jotta tuleviin haasteisiin voidaan vastata. Puutteena Nammo Lapua näkee edelleen sen, ettei tiivistynyt Pohjoismainen huoltovarmuusyhteistyö ampumatarviketuotannossa, eikä EU:n yhteisiä ponnisteluja Ukrainan tukemiseksi ole vielä kukaan tuotu konkreettisemmin esiin.

1. PUOLUSTUSTEOLLISUUDEN MERKITYS KOKONAISTURVALLISUUDELLE, PUOLUSTUSKYVYLLE JA KANSANTALOUDELLE

Kotimainen tuotanto, palvelutoiminta ja osaaminen on keskeisessä roolissa puolustusjärjestelmämme kokonaisuudessa sekä kriittisen infrastruktuurimme suojelemisessa. Toisin sanoen kotimainen teollisuus on merkittävä osa uskottavaa puolustusta ja resilienssiä yhteiskuntaa.

Alan liikevaihdosta palautuu suomalaiseen yhteiskuntaan huomattava määrä. Puolustusbudjetista tulisikin aktiivisesti pyrkiä ohjaamaan yhä merkittävämpi osuus kotimaan teollisuudelle. Tämä edellyttää kirjauksia budjetin tekstiosuuteen.

Teknologinen kehitys osaltaan laajentaa teollista pohjaa ja tuo kasvua myös muille sektoreille. Olisikin hyvä, mikäli puolustusbudjetista varattaisiin osa TKI-toimintaan tasolla 200-300M€

2. TALOUSARVIOESITYKSEEN LIITTYVÄT MAHDOLLISUUDET PUOLUSTUKSEN TULOKERTYMÄN KASVATTAMISELLE

2.1 Puolustushallinnon ja teollisuuden yhteistyön kehittäminen

Hallinnonalan tulostavoitteissa mainitaan jo ilahduttavasti puolustusteollisuus ja erilaiset toimet teollisuuden toimintaedellytysten kehittämiseksi. Läheinen ja pitkäjänteinen yhteistyö puolustushallinnon ja teollisuuden kesken edesauttaa Puolustusvoimien suorituskykyjen kehittämistä, ohjaa TKI-toimintaa ja kehittää puolustusmateriaalialan kansainvälisiä verkostoja ja yhteistyötä. Tämä kaikki vahvistaa Suomen sotilaallista huoltovarmuutta. Teollisuuden kannalta toivoisi kuitenkin lisäksi, että VN ja PLM linjaavat materiaalipoliittiset ja muut asiakirjat saivat konkreettisempaa merkitystä, sen sijaan että ne luovat taustalla epämääräistä viitekehystä vailla isompaa konkretiaa kenellekään.

Tässä yhteydessä viitataan erityisesti seuraaviin asiakirjoihin: VN päätös huoltovarmuuden tavoitteista (2024), Pohjoismainen ampumatarvikkeita koskeva strateginen kumppanuussopimus (2025) sekä Puolustushallinnon materiaali poliittinen strategia (2023).

Puolustusvoimien toimintamenomomentin perusteluissa huomioidaan teollisuuden viennin ja kansainvälistymisen edistäminen. Nämä menokohdilta vaatimattomat toimenpiteet ovat silti myös Nammo Lapualle erittäin tärkeitä.

2.3 Talousarvioesitykseen sisältyvät hankinnat

Nammo Lapua näkee mahdollisuuden Puolustusvoimien logistiikan kehittämisohjelmassa räjähdetuotannon keskittämisen teollisuudelle, näin samalla parannetaan kotimaisen puolustusteollisuuden huoltovarmuuden tasoa. Samalla tarjotaan ratkaisu UKR tilausvaltuuksilla olevaan ongelmaan: räjähdetuotannon palkkojen maksaminen

2.4 Yhteistyö Nammo - Puolustushallinto

Nammo AS:N / Nammo Lapuan ja Puolustushallinnon solmima Huoltovarmuus- ja kumppanuussopimus (2014), joka vuonna 2020 päivitettiin Strategiseksi kumppanuussopimukseksi, mahdollistaa ja edesauttaa pohjoismaisten hankkeiden toteuttamista. Pohjoismainen ampumatarvikkeita koskeva strateginen kumppanuussopimus (2025) puolestaan on viimeisin huoltovarmuuden parantamiseen tähtäävä valtioiden välinen yhteistyömekanismi. Sen tavoitteet ovat, aivan oikein, asetettu korkealle ja pohjautuen konkreettiseen tekemiseen, teoreettisten julistusten sijaan.

Yhteenveto

1. Esitämme, että puolustusministeriön hallinnonalan talousarvioesitys ja sisäministeriön hallinnonalan turvallisuusviranomaisten materiaalihankintojen määrärahat hyväksytään esitetyllä tasolla.
2. Resursointi puolustukseen ja turvallisuuteen kääntyy yhteiskunnan tuloeräksi, kun kyvykkyyksien kehittäminen tehdään suomalaisen teollisuuden tuella.
3. Tuemme Puolustusvoimien tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan vahvistamista, mutta esitämme, että määrärahasta kohdistetaan puolustusvoimien TKI-projekteihin 200 -300 miljoonaa euroa vuosittain.
4. Esitämme, että puolustus- ja sisäministeriön hallinnonalojen hankinnat kohdistetaan kotimaahan aina kun se on mahdollista.

Toimitusjohtaja Raimo Helasmäki